

imidlertid ligesom den anden Lærer, jeg før omtalte, at maatte være et ubetinget Nei. Skulde Landbrugsfakolerne øve en tilfredsstillende Virksomhed, trænge de til Elever, der baade medbringe en hel Del Forfunds-fakaber og medbringe et aabent Die, og i begge disse Henseender trænges til Folkehøjskoler, som den, der forbereder dem, som de paa Fakfakolerne skulle arbejde med. Hvad jeg har faaet Oplysning om ad disse Veie, stemmer med de Indtryk, som en engelsk Lærer, der i Fjor gjorde en Reise til Danmark for at lære vore Ungdomsfakoler at kjende, har faaet. Han kom først til os øvre i Aftov og besøgte siden Dalum Landbrugsfakole paa Fyen og derpaa Ballekilde Skole, hvortil der er knyttet en større Haandværkerfakole. Det Indtryk, han har faaet, har bragt ham til paa forskjellig Maade at søge at vinde sine Landsmænds Opmærksomhed for det Skolevæsen, vi have. Jeg havde skrevet et længere Brev til ham, inden han kom her til Landet, og det har han bedt om Tilladelse til at lade trykke i England i et pædagogisk Tidsskrift, senere har han holdt forskjellige Foredrag om Sagen. Som jeg kan se af en Samling pædagogiske Afhandlinger, han har sendt mig, henviser han i en af sine Afhandlinger bestemt til sine Erfaringer fra Danmark for at godtgjøre, at i hvor høi Grad den tekniske Undervisning end er ønskelig, overiler man sig, om man vil paastaaa, at den er den eneste og bedste Undervisning, der kan bydes Arbeidsfolk. Han henviser end videre til sine Erfaringer fra Danmark for at godtgjøre, at almindelig Dannelse er et godt Grundlag for den særlige Fakdannelse. Han er overbevist om, at det, som er naaet af Landbrugsfakolerne og de tekniske Fakoler i Danmark, ikke vilde kunne være naaet, dersom de ikke havde haft dette Grundlag at arbejde paa, og han skriver sluttelig, at den danske Farmer har i den sidste Tid vist en Raffhed i at tilegne sig nye Fremgangsmaader i Landbruget og ved Smøretilvirkningen, som vil forbaase Mange i det engelske Folk, og denne store Udvikling kan han ikke andet end sætte i Forbindelse med, hvad der er gjort for Folkeoplysningen, navnlig ved Fakolerne for Borne i Danmark. Disse forskjellige Vidnesbyrd falde i mine Dine sammen med, hvad den bekjendte Agonom, afdøde Inspektør Buus oftere har udtalt, baade skriftlig i Landhusholdnings-selskabets Afhandlinger og mundtlig under Forhandlingerne i det kongelige danske Landhusholdnings-selskab, nemlig at de Elever, som særlig have kunnet drage Nytte af Landhusholdnings-selskabets fortræffelige Institution med Læringspladser for vordende Ager-

brugere, være de, som i Forveien havde gaaet paa Folkehøjskoler. Denne Betydning, som Folkehøjskolerens Undervisning har haft som Forberedelse til en særlig Fakdannelse, kan, saavidt jeg ser, ventes i Fremtiden at ville blive bestandig større. Der er indenfor Folkehøjskolerne, saavidt jeg kan se, en Bevægelse, som gaar i den Retning, at der stadig tages flere Fakfunds-fakaber op. I en af de Betænkninger, jeg har faaet, bruges det Udtryk, at Fakolerne have som alle andre livskraftige Organismer haft en Ojærings-tid, haft deres Børnesygdomme at kæmpe med, men at det er sikkert, at disse Fakolere ere ved at arbejde sig frem til bestemtere Former, til en anden Eiendommelighed og en mere udpræget praktisk Karakter. Det er det, jeg ogsaa har Indtryk af. Jeg er vis paa, at dersom den høitærede Minister vilde meddele Oplysninger efter deres Beretninger, som paa hans Vegne have undersøgt Fakolerne, vilde disse Oplysninger ogsaa gaa i den Retning, at Udviklingen antager stadig mere fagmæssige Former, og at der kommer bestandig mere Orden og Fasthed i Undervisningen rundt omkring. Naar jeg skal sige Noget herom efter min egen Erfaring, vil jeg holde mig til, at vi paa den Skole, hvor jeg arbejder, og hvor vi væsentlig faae Læringer fra de andre almindelige Folkehøjskoler, dem, som man lidt kalder de vækkende Højskoler, have gjort den Erfaring, at med hvert Aar, der gaar, er der stærkere Trang til, hvad man kalder Realoplysning, naturvidenskabelig Oplysning f. Ex. Vi have mellem vore Lærere i længere Tid haft en Mand, der saa godt som ubelukkende arbejder med Mathematik og Fysik, en anden, som arbejder med Kemi og Botanik, og en tredje, der er knyttet til vor Skole, har arbejdet i Zoologi. Vi ere stillede saaledes, at vi have anset det for rigtigt fra Efteraaret at forøge disse Lærerekræfter med endnu en, der skal arbejde med Mathematik, Fysik og maaste Geologi som sit Hovedfag. Men naar vi spore denne Trang og mene at burde gjøre Vort for at tilfredsstille den, hænger det ganske simpelt sammen med, at der har været Leilighed til, at Trangen til naturvidenskabelig Uddannelse har kunnet vaagne paa de Fakolere, hvor disse Elever før have gaaet.

Jeg kan maaste ogsaa nævne som Exempel paa, hvorledes en mere praktisk Retning efterhaanden gjør sig gjældende, at jeg i de senere Aar har haft stor Fornøielse og stor Tilslutning hos mine Læringer, naar jeg har søgt at give dem Oplysning om den Del af Danmarks Statistik, der vedrører Landets Hjælpemidler og Næringsveie og